

Autorkou fotografie Anety Langerové je Olga Špátová

Dobrovolníci opět uklidí břehy řeky Sázavy

Dobrovolníci se od 10. do 12. dubna vydají opět k řece Sázavě, aby před nadcházející turistickou sezonou vyčistili její břehy. Tradiční jarní úklid známý jako Čistá řeka Sázava se uskuteční už po desáté. Podruhé se bude řeka uklízet od pramene až do Pikovic. Přidat se může každý – ať už přiložením rukou k dílu nebo finanční či materiální pomocí.

Pod hlavičkou společnosti Posázaví o.p.s. se bude řeka uklízet mezi Kácovem a Pikovicemi. Tato téměř 90 kilometrů dlouhá část bude stejně jako v předchozích letech rozdělena na pět úseků, které se budou uklízet současně. Každý bude mít svou partu dobrovolníků a zásobovací tým, který pro ně zajistí vše potřebné od rukavic, pytlů na odpadky až po stravování a ubytování.

Mezi Kácovem a Pikovicemi se do úklidu každoročně zapojí víc než tisíc dobrovolní-

ků. Jsou mezi nimi děti, školáci, studenti, vodáci, hasiči, rybáři a spousta dalších lidí, kterým není čistota řeky Sázavy lhostejná. Pravidelně se přidávají i regionální školy. Kromě řeky Sázavy se budou uklízet i některé její přítoky, například potoky Radvanický, Talberský, Benešovský a Jevanský.

Partnery projektu jsou Povodí Vltavy, státní podnik a společnost Bisport s.r.o., mediálním partnerem Rádio Blaník.

Patronkou projektu je zpěvačka ANETA

LANGEROVÁ, která se pravidelně zapojuje i do samotného úklidu.

První ročník projektu Čistá řeka Sázava se uskutečnil v roce 2006 v režii svazku obcí Malé Posázaví, který na to dostal evropskou dotaci. Od roku 2007 převzala organizátorskou taktovku společnost Posázaví o.p.s. a peníze na úklid získává od obcí a měst, sponzorů a dárců. Číslo sbírkového účtu je 1249-326666339/0800.

V prvních ročních se řeka Sázava uklízela mezi městem Sázava a obcí Pikovice, v současnosti se už čistí napříč dvěma kraji, Středočeským a Vysočinou. Spolu s Posázavím o.p.s. úklid organizují místní akční skupiny Lípa pro venkov z.s., Královská stezka o.p.s. a Havlíčkův kraj o.p.s. Loni při úklidu více než 200 kilometrů řeky sesbírali dobrovolníci z jejich břehů přes 35 tun odpadků.

Chcete vědět víc? Kontaktujte Denisu Cibulkovou, tel.: 608 702 061, e-mail: cibulkova@posazavi.com, www.posazavi.com.

Setkání zástupců obcí a partnerů kolem řeky Sázavy

Kde pramení řeka Sázava, kterou si každoročně na jaře berou do péče stovky dobrovolníků? To se vydali zjistit organizátoři tradičního jarního úklidu známého pod názvem

Čistá řeka Sázava do okolí Škrdlovic na Vysočině. Právě tady se nachází pramen (nebo vlastně tři prameny) vodního toku, který patří k nejromantičtějším v Česku.

Po staletí se vedly dohady o tom, kde řeka Sázava pramení. Za historicky prapůvodní pramen byl v minulosti označován Stržský potok, později Karlovský potok a Stružný potok. Žulový kámen označující prameniště byl nakonec postaven v lese v chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy, proto je přístup k němu omezen. Nevede k němu žádná

značená cesta, jen pěšinka hustým lesním porostem. Najít ho mají mnohdy problém i místní.

Vycházka k prameni byla součástí setkání zástupců obcí a partnerů kolem řeky Sázavy, které se uskutečnilo v rámci projektu spolupráce nazvaného Řeky se mění. Realizovaly ho společnosti Posázaví o.p.s., Královská stezka o.p.s., Lípa pro venkov z.s. a Rakovnícko o.p.s. Tématem setkání byly také informace o letošním, desátém ročníku projektu Čistá řeka Sázava.

Podruhé se bude řeka Sázava uklízet už téměř od pramene. Na horním toku, kde není koryto tak široké, budou dobrovolníci sbírat odpadky ze břehů a jejich okolí. Na dolním toku se do boje s nepořádkem pustí i posádky lodí. Uklízet se bude hlavně od 10. do 12. dubna.

Jak a kde se letos bude uklízet?

Posázaví o.p.s.: 10.–12. dubna / 10. ročník
Řeku Sázavu si letos dobrovolníci opět rozdělí na pět úseků, které budou uklízet podle stanového harmonogramu.

1. úsek: Kácov – Malovice
2. úsek: Malovice – Sázava
3. úsek: Sázava – Zlenice
4. úsek: Zlenice – Týnec nad Sázavou
5. úsek: Týnec nad Sázavou – Pikovice

Kontaktní osoba: Denisa Cibulková,
cibulkova@posazavi.com, 608 702 061

K akci se opět přidají i účastníci dálkového pochodu nazvaného Posázavím – krajem protifašistického odboje, který pořádá KČT Týnec nad Sázavou.

Kontaktní osoba: Milan Šípek, Sadová 129, 257 41 Týnec nad Sázavou, telefon: 317 701 765, 737 712 807, e-mail: rakova@bri.cz

Uklízet se budou i přítoky Sázavy:
Jevanský potok – 11. dubna, Život v Hradci a okolí, o.s.

Kontaktní osoby: Evžen Zeman, E.Zeman@dhi.cz, 603 439 792, Jakub Hlavatý, kubahlavaty@gmail.com, 724 131 332

V jednání je také úklid Benešovského, Konopištského a Talmberského potoka.

Lípa pro venkov z.s.: 10.–11. dubna / 5. ročník

Dobrovolníci budou čistit řeku Sázavu mezi Vlastějovicemi a Chabeřicemi a říčku Vrchlici v okolí Kutné Hory po soutok se Sázavou.

Kontaktní osoba: Vanda Kubínová, Vanda.Kubinova@seznam.cz, 723 670 752

Královská stezka o.p.s.: 7.–11. dubna / 6. ročník

Řeka Sázava se v její režii bude uklízet v úseku od Havlíčkova Brodu po Chřenovice (Budčice).

Do úklidu se mohou zapojit školy, spolky (rybáři, skauti, klub českých turistů, hasiči...), rodiny s dětmi a všichni další nadšení dobrovolníci.

Kontaktní osoby: Karolína Ortová (774 709 322, 774 709 322) a Pavlína Nermutová (732 745 545, 732 745 545), email: kralovska-stezka@centrum.cz.

MAS Havlíčkův kraj o.p.s.: 11. duben / 2. ročník

Uklízet se bude přítok Sázavy Losenický potok.

Kontaktní osoba: Jaroslava Hájková, hajkova@havlickuvkraj.cz, 774 420 913

Odstartoval jarní úklid Posázaví

Tradiční jarní úklid Posázaví, jehož vrcholem je v polovině dubna čištění břehů řeky Sázavy, odstartovala parta maminek a dětí, která v březnu začala čistit okolí potoka mezi Dojetřicemi a městem Sázava. Výsledkem tříhodinového úsilí 11 lidí bylo 30 pytlů

odpadu, který nejen sesbírali, ale i vytrídili. Z větší části se jim podařilo odstranit také jednu nalezenou černou skládku.

Dojetřický potok ale není jediným, který čeká na naši pomoc. Nechejte se inspirovat, roz-

hlédněte se kolem sebe a pomozte přírodě. Stačí vzít do rukou pytle a vyrazit. Že nemáte pomůcky potřebné pro úklid? Nevadí, rádi se s Vámi o ně podělíme. A i rukavice přidáme! Kontaktujte Denisu Cibulkovou, tel.: 608 702 061, e-mail: cibulkova@posazavi.com.

Jaroslav Dušek: Uklidme si každý před svým prahem

Sázavě vždycky na léto pod stan do osady Budín v městečku Sázava. Dnes tam máme chatu, tehdy tam dole u řeky byly stany. Pořád tam jezdím, pořád je to místo, které miluju. Jakmile jsem na chatě, tak každý den plavu v řece, v lednu, prosinci, v jakémkoli počasí si jdu zaplavat, protože řeku Sázavu miluji," popsal Jaroslav Dušek svůj vztah k řece označované za jeden z nejromantičtějších českých vodních toků.

Zvláštní podle něj je, že projekt podobný Čisté řece Sázavě měl kdysi ve své hlavě. „Před léty jsem si říkal, že kdybych chtěl dělat něco kloudného, šel bych a od pramene

Herec Jaroslav Dušek miluje řeku Sázavu natolik, že se neváhá do jejích vln ponořit ani v zimě. Často jezdí na svou chatu do osady Budín, odkud to má ke „Zlaté“ řece, co by kamenem dohodil. Nepřestal ji mít rád, ani když její voda už dávno není tak křišťálová, jak si ji pamatuje z dětství. Co by proto vzkázal dobrovolníkům, kteří každoročně v polovině dubna vyrážejí pod hlavičkou projektu Čistá řeka Sázava vyčistit její břehy? „Poděkování z celého srdce“, říká Jaroslav Dušek, který se zároveň zařadil mezi pravidelné donátory tohoto tradičního jarního úklidu řeky Sázavy.

„K Sázavě mám vztah velmi hluboký a těsný, protože už od útlého dětství, od svého roku nebo od dvou let jsem byl vozen k řece

postupně čistil řeku Sázavu. Jako dítě jsem si ji pamatoval čistou, v zimě bývala křišťálově průhledná – s kluky jsme vždycky viděli až na dno, obdivovali jsme, jak je ta voda čistounká. Říkal jsem si před lety, že by to bylo hezké, kdyby se to vrátilo, a najednou jsem zjistil, že existuje projekt úklidu řeky Sázavy, a to mě nadchlo,“ vzpomněl Jaroslav Dušek.

Přidat se k partě dobrovolníků, která bude letos od 10. do 12. dubna uklízet břehy řeky Sázavy, mu pracovní povinnosti nedovolí. „Budu v té době hrát v Karlových Varech, ale ruku k dílu u Sázavy určitě někdy přiložím. Bývám u ní velmi často, a když můžu, vždycky něco počistím, ať je to les nebo řeka,“ dodal.

Jaroslav Dušek věří, že se na řeku v městě Sázavě jednou vrátí i bagr, který z ní kdysi těžil říční písek. „Býval nad jezem, čistil řeku od usazeného bahna. Představuji si, že by mohl být na elektrický pohon, nedělal by zplodiny ani hluk, jen by tam tak na tom pontonu popojížděl, jako to bývalo za mého dětství. Těžil by písek, a tím by dno neustále pročišťoval,“ popsal svůj sen.

Přes každoroční úklid řeky Sázavy nepořádku na jejích březích výrazně neubývá. Podle Jaroslava Duška to není jen tím, že by lidé byli lhostejní k přírodě. „Myslím si, že lidé jsou lhostejní hlavně sami k sobě. Kdyby trochu přemýšleli, tak by pochopili, že naše planeta je vlastně naše tělo, proto ji nemůžeme znečišťovat. Každý by měl proto začít u sebe, ve své hlavě,“ poznamenal Jaroslav Dušek. Podle něj by stačilo řídit se citátem Matky Terezy: „Kdyby si každý zametl před vlastním prahem, bylo by na celém světě uklizeno“.

Vodáci podpořili Čistou řeku Sázavu

Řeka Sázava se 28. března po zimním spánku opět otevřela vodákům. Nedočkavci, kteří se vydali na první jarní splutí, zároveň podpořili dobrou věc. Společnost Bisport totiž věnuje polovinu výtěžku z půjčovního v ten den na tradiční jarní úklid sázavských břehů a jejich okolí známý pod názvem Čistá řeka Sázava.

„Už v loňském roce jsme se rozhodli, že půlku půjčovního dáme na nějakou dobročinnou aktivitu, takže letos to bude na čištění řeky Sázavy,“ řekl majitel Bisportu Jaromír Biolek. Sázavu k prvnímu jarnímu splutí stejně jako v předchozích dvou letech symbolicky odemkl pastor Jednoty bratrské Stanislav Škvor.

Do Bisportu za sportem, zábavou i poznáním

Týnecké outdoorové centrum Bisport se se-

tě více otevírá veřejnosti. Návštěvníky láká nejen na sportovní zážitky. Ve spolupráci s Jednotou bratrskou provozuje mládežnický klub i seniorský klub Lavička. Společně připravují také kurzy manželství.

„Máme zájem na tom, aby Týnec žil. Otevřeli jsme proto mládežnický klub, kde se mládež schází třikrát týdně. Jednou to je na počítačový kroužek, pak na doučovací kroužek, kde starší děti učí mladší, a potom máme tvořivé dílny,“ řekl majitel Bisportu Jaromír Biolek.

Pro seniory otevřeli „Klub Lavička“, kde si s důchodci povídají, snaží se zjistit jejich potřeby a přání. „Inspirací pro název klubu byla skutečnost, že se důchodci většinou scházejí venku na lavičkách,“ poznamenal Jaromír Biolek. Snaží se tak podle něj ales-

poň částečně napravit nelichotivou pověst České republiky, která je podle průzkumů údajně jednou ze zemí, kde se důchodci cítí nejosaměleji.

Ve spolupráci s Jednotou bratrskou pořádají také Manželské večery. Cílem těchto setkání je pomoci všem manželským párům posílit a prohloubit jejich partnerský vztah. Mají příležitost užít si dobrou večeři a přitom si vzájemně naslouchat a povídat si na daná témata. „Vnímám to jako velice důležité. Naše společnost řeší různé sociální problémy, ale podstatou je vyřešit rodinu, pak sociálních problémů přirozeně ubude,“ zhodnotil Jaromír Biolek. Aktivitu zaměřenou na podporu rodiny jsou podle něj důležité o to víc, že podle statistik se každé druhé manželství v Česku rozpadne.

Zámek Konopiště zve návštěvníky na novou Loveckou trasu

Státní zámek Konopiště nabízí návštěvníkům od letošní turistické sezony novou Loveckou trasu. Propojila dosavadní tři prohlídkové okruhy a nabízí i něco navíc – třeba tajné schodiště ve věži spojující pracovní někdejšího majitele zámku Františka Ferdinanda d'Este a jeho manželky Žofie z Hohenbergu, rozené Chotkové, nebo takzvanou

prachovnici s balkonem a výhledem na severní křídlo zámku.

„Neměli jsme tu nic, co se váže jenom k lovu, přitom všichni víme, že František Ferdinand d'Este byl vášnivým lovcem. Máme spoustu sbírkových předmětů, které se týkají lovu a myslivosti,“ řekla kastelánka Jana Sedláčková. Nová prohlídková trasa návštěvníky zavede do loveckých chodeb s trofejemi, zbrojnice, soukromých pokojů Františka Ferdinanda a Žofie Chotkové, do Kamzičího a Parůžkového pokoje, knihovny, kuřáckého salonu nebo stělnice s akustickými a pohyblivými terči.

Lovecký okruh „otestovali“ první návštěvníci už loni na podzim, v době honů. „Atraktivní téma je tehdy oslovilo, byli velice spokojeni a v návaznosti na jejich reakce jsme Loveckou trasu zavedli jako čtvrtý prohlídkový

okruh,“ dodala Jana Sedláčková. Na novou exkluzivní trasu se může vydat skupinka maximálně 15 lidí, podle kastelánky je proto lepší si prohlídku předem objednat.

Zámek Konopiště bude letos pokračovat v osvědčených akcích, ať jsou to přednášky pro veřejnost, které se konají každý měsíc, nebude chybět ani tradiční Slavnost ovocných knedlíků, Boží tělo, Hradozámecká noc. „Chystáme i řadu novinek, například večerní prohlídky skleníků. Tradiční večerní prohlídky zámku obohatíme o expozici v Růžovém salonu připomínající 115. výročí svatby Františka Ferdinanda a Žofie Chotkové,“ uvedla Jana Sedláčková. Po loňském úspěchu zopakují prohlídku věže Václavka v den svátku sv. Václava 28. září. Plánují také tři adventní akce – jednu v Růžové zahradě, další bude pro děti ve strašidelném sklepení s čerty a Mikulášem a návštěvníckou sezónu ukončí advent na zámku.

Zámek Konopiště patří k nejnavštěvovanějším českým památkám. Loni si ho prohlédlo kolem 170 000 lidí. Velký zájem kastelánka přičítá mimo jiné vzpomínkovým akcím k 100. výročí sarajevského atentátu na Františka Ferdinanda d'Este. „Loňská sezóna byla velice úspěšná a my chceme všem, kteří se k nám přišli podívat, poděkovat. Budeme doufat, že na nás nezapomenou a přijdou i v letošním roce,“ poznamenala kastelánka.

Zámek Konopiště založil kolem roku 1294 nedaleko svého rodového sídla pravděpodobně pražský biskup Tobiáš z Benešova. V držení sídla se vystřídala řada vlivných šlechtických rodů. Zámek je však spojován hlavně s jeho posledním majitelem, následníkem císařského trůnu Františkem Ferdi-

nandem d'Este. I když se svou manželkou Žofií z Hohenbergu zemřel rukou atentátníka už před 100 lety, Konopiště jakoby jeho rodina nikdy neopustila. Návštěvníci mohou vidět autentickou pracovnu, ložnici, šatnu, koupelnu nebo dětské pokoje. Navštíví věžičky a chodby vyzdobené srncími a kamzičími trofejemi, které jsou důkazem arcivévodovy velké lovecké vášně, kvůli níž podnikl na přelomu let 1892/1893 cestu kolem světa. Krásu chladných a palných zbraní nebo zbroje mohou obdivovat v tzv. Estenské zbrojnici, která patří k nejcennějším a nejvýznamnějším ve střední Evropě. Unikátní je také soubor dřevorezby, obrazů a artefaktů s motivy statečného drakobijce, vystavený v Muzeu sv. Jiří.

Nový život pro starou faru

Sociální byty, komunitní centrum, výroba regionálních produktů, kavárna nebo exerciční dům – v to všechno by se mohla proměnit bývalá fara v Maršovicích. Osud chátrajícího objektu není lhostejný místním, kteří založili Občanský spolek Maršovická fara a spolu s dalšími partnery chtějí barokní stavbu zachránit.

Zástupce spolku Václav Altmann by dal přednost vzniku exercičního domu, v němž by se lidé scházeli na duchovní cvičení. „Naplnil by se tak účel fary – být duchovním centrem Maršovic,“ říká. Nemuselo by však podle něj zůstat jen u duchovních témat, v rozporu s posláním fary by nebyly ani různé přednášky a podobné akce.

Farnost v Maršovicích byla zrušena v roce 2009. Zdejší farní společenství se změnilo v zájmový spolek, který ctí potřebu svých členů scházet se a sdílet své zájmy a přítomnost. Na faře se scházejí několikrát do roka – slaví zde narozeniny farníků, pořádají dětská setkání. Dochází tak k paradoxní situaci, kdy budovu samotná církev využít

nedokáže, ale pro místní farniky je velmi potřebná a přínosná. Arcibiskupství, které je jejím vlastníkem, však má podobných objektů hodně a na jejich opravy a údržbu nemá peníze. Řešením by mohla být dotace.

Dispozice fary odpovídá barokní přestavbě kolem roku 1730. Je rozdělena na čtyři samostatné prostory, v přízemí a v patře. Sociální zařízení chybí, jsou tu jen dva suché záchody, z toho jeden původní barokní, který má podobu kachlových kamen. Voda byla do fary zavedena až po roce 1975. Ve velmi

špatném stavu jsou i veškeré hospodářské budovy, tedy velká stodola z roku 1903 a prostorné chlévy. Neudržovaná je také velká zahrada.

Areál kostela s farou byl postaven v letech 1774–1775. Jeho poslední generální oprava proběhla ve 30. letech 20. století. Po nuceném odchodu posledního kněze z fary v roce 1961 v objektu bydleli lidé, kteří se ocitli v nouzi. V současné době mají patro pronajaté dvě rodiny na letní byt a nájem z těchto prostor pomáhá farnosti pokrývat nutné náklady na opravy celého areálu. V nejbližší době bude potřeba opravit především střešní.

Podobných staveb je v regionu hodně. Víte o něja-

ké? Měli byste chuť se pustit do její záchran? Napadá Vás, jak ji využít? Ozvěte se! Pomozte vdechnout nový život starým farám. Pomozte oživit objekty, které byly neprávem odsouzeny k zániku. Dejte nám vědět na info@posazavi.com.

Společnost RUAH podává pomocnou ruku nemocným a jejich rodinám

Vrátit důstojnost nemoci, stáří i umírání je mottem společnosti RUAH o.p.s., která nabízí odborné zdravotní a sociální služby na Be-

nešovsku. Za téměř tři roky svého fungování poskytla v domácím prostředí péči více než 500 klientům všech věkových kategorií. Kromě aktivní péče zdravotních sester, sociálních pracovníků a lékařů poskytuje širokou škálu dalších služeb, včetně poradenství nebo půjčování zdravotnického vybavení.

Peníze na nákup zdravotnických přístrojů, které pak půjčuje potřebným, shání společnost RUAH o.p.s. s pomocí sponzorů i sbírky. Sbírkový účet u České spořitelny a.s. je [3474747329](https://www.csas.cz/4747329) / 0800. „Sbírka je určena na pořízení dostatečného vybavení na to, abychom mohli pečovat o lidi, kteří jsou v domácí péči, nebo abychom je mohli zapůjčit všem, kteří se chtějí o své blízké v těžkém zdravotním stavu starat doma,“ řekla ředitelka společnosti RUAH o.p.s. Marta Vacková.

Každý těžce nemocný pacient podle ní potřebuje jako první polohovací postel, což je ale zároveň jedna z nejdražších položek. „Potřebujeme ještě navíc postele, které se dají převést autem, musí být proto rozklá-

dací. Zájem je také o koncentrátoře kyslíku, které umí vygenerovat kyslík ze vzduchu, tedy bez použití klasické bomby. Půjčujeme také odsávačky, přístroje na měření kyslíku v krvi... Všechny tyto přístroje umožňují pacientům zůstat doma, bez nich by byli odkázáni na zdravotnické zařízení,“ dodala Marta Vacková.

Aktuálně pomáhají například rodině sedmileté holčičky, která se narodila zdravá, ale ještě jako miminko dostala meningokovou infekci a ochrnula. Letos se její zdravotní stav velice zkomplikoval a dívka je závislá na celodenní péči blízkých. „Je velice vzácné setkat se s tak úžasnou rodinou, která o svou dcerku dokáže vzorně pečovat, přitom má ještě tři další děti. I lékaři se pozastavují nad tím, jak je malá pacientka opečovávaná a neumí si představit lepší péči o ni,“ popsala Marta Vacková. Překážkou jsou ale podle ní příliš drahé pomůcky potřebné pro domácí péči, pojišťovna je plně nehradí a pro dívčinu rodinu jsou doplatky v řádu tisíců korun nezvladatelné. Pomocnou ruku jí proto podala společnost RUAH o.p.s.

Společnost RUAH o.p.s. zahájila činnost 1. října 2012. Jejím hlavním cílem je zajistit každému člověku, který si přeje prožít i těžké období nemoci mezi svými blízkými doma, dostupnou odbornou zdravotní a sociální péči. Poskytuje ji celý tým odborníků: lékař, zdravotní sestry, asistenti a sociální pracovníci, psycholog a duchovní. Služby jsou postaveny na úctě a respektu ke každému člověku.

Podrobnosti jsou na www.ruah-ops.cz.

Festival Mezi řekami 2015 – Pocta Janu Morávce

Posázaví Jana Morávka

FESTIVAL MEZI ŘEKAMI 2015

BENEŠOV, TÝNCE NAD SÁZAVOU, KAMENNÝ PRÍVOZ, NEVEKLOV, LEŠANY, KRŤANY, TŘEBŠÍN, HRADISTKO, VYSOKÝ ÚJEZD, RABYNĚ

Program festivalu zahrnuje divadelní představení, literární pásme, hudební vystoupení, filmovou produkci, besedy a výstavy. V Tynci nad Sázavou se uskuteční setkání Krňanských v Krňanech nebo přednášky v Regionálním muzeu v Jílovém u Prahy. Pomyslnou tečkou přehlídky bude vzpomínková slavnost u příležitosti 830 let obce Lešany, která kromě zdejšího významného rodáka, spisovatele Františka Hrubína, připomene i Jana Morávka. Podrobný program celého festivalu a další informace jsou na www.mezirekami.cz.

V Morávkově rodném Kamenném Přívozu se 2. května uskuteční malý festival s divadelními představeními, literárním pásmem, hudebními vystoupeními, filmovou produkcí, besedami a výstavami. Jana Morávka připomene mimo jiné i Muzejní noc v Týnci nad Sázavou, setkání Krňanských v Krňanech nebo přednášky v Regionálním muzeu v Jílovém u Prahy. Pomyslnou tečkou přehlídky bude vzpomínková slavnost u příležitosti 830 let obce Lešany, která kromě zdejšího významného rodáka, spisovatele Františka Hrubína, připomene i Jana Morávka. Podrobný program celého festivalu a další informace jsou na www.mezirekami.cz.

Kraj mezi řekami Sázavou a Vltavou není tak bohatý na památky jako region jižně od Týnce nad Sázavou, může se však pochlubit řadou významných osobností. Kromě spisovatelů Jana Morávka a Františka Hrubína nebo jahodáře Rudolfa Strimpla je s ním spojeno také jméno skladatele Josefa Suka, který se narodil v Křečovicích.

V Neveklově zase žila rodina houslového virtuosa Jana Kubelika.

První ročník festivalu Mezi řekami se uskutečnil v roce 2014 a jeho hlavním tématem bylo 635 let obce Teletín. Společenství Mezi řekami už několik let připomíná také násilné vystěhování regionu za druhé světové války kvůli vybudování nacistického cvičiště – podle Václava Šmeráka by to mohlo být dalším tématem festivalu v příštích letech. Navázal by tak na projekt Ohlédnutí, který připomněl 70 let od vystěhování obcí regionu s podtitulem Cesty domova.

Jan Morávek (1888–1958)

Jan Morávek je autorem knih stojících na pomezí venkovského románu a žánrových ob-

rázků. Vyrůstal v rodině řezníka a hostinského. Po ukončení měšťanské školy začal studovat Vyšší průmyslovou školu v Praze, kterou ale nedokončil. Odešel z domova, přidal se ke kočovným divadelním společnostem, po vojné krátce působil ve smíchovském Intimním divadle, později byl členem Hašlerovy scény. Byl mimo jiné redaktorem Obrany venkova a Kalendáře republiky, zaměstnancem nakladatelství Melantrich

nebo šéfredaktorem Pražského ilustrovaného zpravodaje.

Přispíval do časopisů, psal fejetony, povídky, novely i romány. Mezi jeho díla patří například Dědičný hřích, Lidé od vody, Opuštěná řeka, Zpáteční voda, Plavci na Sázavě, Divočina nebo Skalní plemeno. Podle jeho próz, námětů či scénářů byly natočeny filmy Píseň života, Skalní plemeno, Průlom, Kariéra nebo Plavecký mariáš.

U nich na Sázavě

Podle autora Václava Junka se jedná o „jedenáctý posázavský román Jana Morávka“. Editor knížky Václav Šmerák dodává, že román vznikl několik let původně jako námět pro televizní výpravny hraný seriál. Třídílná románová saga představuje svět Morávkových hrdinů, jejich příběhů a známých reálií dolního Posázaví. Popisuje „panenské doby Posázaví (včetně jeho dávných lesáků, vorařů a kameníků), bájný čas trampů, chatařů a skautů 20. a 30. let minulého století i drsná léta poslední války. Chce potěšit předně starší generaci a tu mladší upozornit na historii regionu. Vychází jako osmá publikace Společenství Mezi řekami, která je věnovaná regionu mezi Vltavou a Sázavou.

Poctou posázavskému spisovateli Janu Morávce (1888–1958) bude druhý ročník festivalu nazvaného Mezi řekami, který pořádá stejnojmenný spolek. Ke spolupráci přizval obce, města, neziskové organizace a podnikatele, kteří se chtějí podílet na popularizaci kraje ležícího v klínu mezi řekami Vltavou a Sázavou. Festival začne v dubnu a potrvá do září.

„Systematicky mapujeme již pět let méně známou historii Posázaví a Povltaví a snažíme se vyzdvihnout nejen jejich zajímavosti, ale i osobnosti. Připomněli jsme tak například prvního jahodáře v Čechách Rudolfa Strimpla i několik dalších už známějších velikánů. Měli jsme ale pocit, že jsme pořád něco dlužni Janu Morávce, který objevil kraj kolem řeky Sázavy a jeho rázovité obyvatele pro širší veřejnost. Popsal je v deseti románech, před válkou byl velice čteným autorem a starší generace ho pořád miluje,“ řekl předseda Společenství Mezi řekami, z.s. Václav Šmerák.

Na Jana Morávka se bude vzpomínat v celém regionu – od Benešova přes Kamenný Přívoz, Jílové u Prahy až po Rabyni. První festivalovou akcí bude 11. dubna tematická vycházka po místech známých z Morávkových děl. Půjde se z Prosečnice přes Vlčí rokli, Kamenný Přívoz a Žampach až do Jílového. Významnou akcí bude odborný seminář Regionální literatura v Posázaví a Povltaví v minulosti a současnosti, který se uskuteční 24. dubna na Gymnáziu v Benešově. Hned další den, 25. dubna, se v Netvořicích uskuteční koncert smíšeného pěveckého sboru Vox Nymburgenensis, na němž bude představen nový román „U nich na Sázavě“, který napsal Václav Junek na motivy postav z Morávkových děl.